

XXIX SESSIÓ D'ESTUDIS MATARONINS

24 de novembre de 2012

**Resums de les
comunicacions presentades**

MUSEU ARXIU DE SANTA MARIA
DIRECCIÓ DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE MATARÓ

MATARÓ
2013

MARQUES DE TERRISSAIRE EN *TERRA SIGILLATA* ITÀLICA / ARETINA PROVINENTS DE TORRE LLAUDER.

Enguany, aprofitant també l'avinentsa del moment d'actualitat que viu la nostra ciutat amb motiu de l'exposició que, sobre la vil·la romana de Torre Llauder, ha realitzat el Museu de Mataró, creiem oportú presentar una altra comunicació sobre marques de terrissaire trobades en aquesta vil·la, en aquest cas són les produccions itàliques/aretines. Bona part d'aquestes marques, sabem que, cronològicament, vindrien a coincidir amb la fase final de la *figlina* o taller d'àmfores i la posterior construcció dels fonaments de la vil·la, les restes de la qual avui encara veiem. Bàsicament provenen de l'excavació de Marià Ribas, concretament de les dues campanyes que va efectuar entre els anys 1961 i 1969. També hi ha materials trobats en les neteges de l'any 1980, i en les excavacions que s'efectuaren amb motiu de la restauració dels mosaics, així fins a l'actualitat en què s'han anat succeint les diferents campanyes arqueològiques.

Com podem veure, es tracta d'un conjunt de vint-i-set exemplars amb marca de terrissaire, gairebé tots datats en temps dels emperadors August i Tiberi, llevat d'alguna excepció més tardana (18; *L. Octavius Proclus*; OCK 1315 i una segona marca que sembla atribuïble). Veiem, tres exemplars amb la signatura d'*Ateius* (1, 2, 3; OCK 268 – 270), un fragment de marca pertanyent a la fase *Zoilus* (4; OCK 318) i dues on veiem únicament el nom de l'esclau, o llibert, *Mahes* (9 i 10; OCK 1087). De la producció de *Perennius*, fase *Tigranus*, s'han identificat dos fragments corresponents a peces decorades (12 i 13) i, una marca, dins cartel·la trebolada, que li podem atribuir amb reserves (14). Exceptuant la marca de *Volusenus* de la qual hi ha dos exemplars (25 i 26; OCK 2523), veiem mostres úniques de les marques de *A. Avillius* (5; OCK 395), de *Ani(..)* o *Annius* (6; OCK 111 – 116), o potser *Avillius* (?) (OCK 371), de *Iunius* (7; OCK 1000), de *Masa(...)* esclau, o llibert, de *Calidius Strigo* (8; OCK 498), de *Memmius* (11; OCK 1137), de *Philologus*, possiblement esclau o llibert de *C. Umbricius* (15; OCK 2449), *Philotas* (16; OCK 1461), *Protus* (19; OCK 1549), *Quartio* (20; OCK 1599), *Rasinius* (?) (21; OCK 1623), *A. Titius Figulus* (22; OCK 2169), *L. Titius Copo* (23; OCK 2239), *Vinicius* (24; OCK 2433) i, finalment, un exemplar amb marca anepígrafa amb forma de roseta (27; pròxima a OCK 2549.9).

S'ha pogut constatar com la major part dels exemplars vistos correspondrien sobretot al taller d'Arezzo, alguns, pocs, al de Pisa (9, 10 etc.), també de la zona de producció centre-itàlica (17, 18), de Vassanello (20), i algun exemplar podria ser atribuïble a la zona gàlica o al taller de Pouzzoli (7).

Així mateix, és interessant destacar la presència d'aquestes peces, fonamentals per a l'estudi i el coneixement de les relacions comercials de l'antiguitat, especialment de l'època dels emperadors August i Tiberi. Període que, a la vegada, ens ve a coincidir amb un dels moments àlgids i de màxim esplendor econòmic de la zona, mercès a la producció i exportació dels famosos vins de la Laietània, que es produïen aquí.

Joan Francesc Clariana

BIBLIOGRAFIA:

Oxé, A.; Comfort, H.; Kenrick, Ph.: *Corpus Vasorum Arretinorum*. Second edition. Bonn 2000 (=OCK).

1.- Ateivs

2.- Ateivs

9.- Mahes

10.- Mahes

11.- M. Memmivs

21.- Rasinivs (?)

8.- Masa Calidivs Strigo

25.- Volvsensvs

6.- Annivs (?)

22.- A. Titivs Figvlvs Arretinvs

24.- Vicinivs

7.- Ivnivs

14.- M. Perennivs (?)